

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

A Development of the Teacher Professional Scale

Urai Chaktrimongkhon¹

¹Educational and Psychological Test Bureau, Srinakharinwirot University.

ABSTRACT

This research aimed to construct a teacher professional scale and to determining the quality of the scale including providing norm criteria for the scale. The sample was a number of 2,463 undergraduate students in Thailand, who were selected by multistage sampling method. The research tool was a measure of 3 options. The number 30 was a measure of the ability of the teaching profession that constructed from Gournau's five attitudes of effective teachers: 1) demonstrating caring and kindness; 2) sharing responsibility; 3) sensitively accepting diversity; 4) fostering individualized instruction; and 5) encouraging creativity

The results of the study showed that the scale reliability was 0.731, and the item - total correlation was between .338 - .626. Concurrent validity study showed that educational undergraduate students had average scores obtained by the measurement of the teaching profession scale compared to those who did not learn in education faculty. Educational undergraduate students in year 5 had the average score obtained by the measurement of the teaching profession scale as compared to those who study year 4, a significant higher statistical level. The local norm in T score was shown at T3.04 – T73.90

Keyword: teacher professional, test construction

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

การพัฒนาแบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครู อุไร จักษ์ตรึงมล¹

¹สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครู โดยตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครูที่สร้างขึ้น รวมทั้งสร้างเกณฑ์ปกติเพื่อแปลความหมายคะแนน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตและนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 2,463 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีลักษณะเป็นแบบวัดชนิดสถานการณ์ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครูตามกรอบแนวคิดของ Bonni Gourneau ซึ่งประกอบด้วย ความมีเมตตา กรุณา และปรารถนาดีต่อผู้อื่น การรู้จักแบ่งปันความรับผิดชอบ การเข้าใจและยอมรับผู้อื่น การมีความรักที่จะแบ่งปันความรู้ให้ผู้อื่น และการส่งเสริมให้ผู้อื่นมีความคิดสร้างสรรค์

ผลการศึกษาพบว่าแบบวัดมีความเชื่อมั่น (α -Coefficient) เท่ากับ .731 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมในแต่ละคุณลักษณะ อยู่ระหว่าง .338 ถึง .626 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ มีข้อคำถามหรือสถานการณ์ที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์จำนวน 27 ข้อ การวิเคราะห์หาหลักฐานเพื่อยืนยันคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงสภาพ พบว่า ผู้ที่ศึกษาวิชาชีพครูมีคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครูสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้ศึกษาวิชาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกลุ่มที่กำลังศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครูสูงกว่ากลุ่มที่กำลังศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการสร้างเกณฑ์ปกติพบว่าคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างสามารถแปลงเป็นคะแนนที่ปกติเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบระหว่างบุคคลได้โดยมีค่าคะแนนที่ตั้งแต่ 3.04 – 73.90

คำสำคัญ: ความสามารถทางวิชาชีพครู, การพัฒนาแบบวัด

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

บทนำ

อาชีพครูเป็นอาชีพหนึ่งที่ให้บริการแก่สังคมในด้านการพัฒนาความรู้ สติปัญญา เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมให้กับนักเรียน อาชีพครูจึงเป็นอาชีพที่สอนให้บุคคลสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขในทุกสถานการณ์ ผู้เป็นครูจึงต้องเป็นผู้มีความรู้ ทักษะในการสอน มีคุณธรรม การประกอบอาชีพของครูจะมีผลกระทบโดยตรงต่อชีวิตอนาคตของเยาวชนและของประเทศชาติโดยส่วนรวม ในอดีตสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ ตอนต้น อาชีพครูได้รับความเคารพยกย่องนับถืออย่างสูงจากศิษย์และชุมชน โดยได้รับการยกย่องว่าเป็นปูชนียบุคคล บุคคลหลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา แม้แต่ผู้ปกครองในปัจจุบันมีความเห็นว่า ในอดีตนั้นการสอนไม่เป็นอาชีพแต่เป็นไปด้วยความสมัครใจไม่หวังสิ่งตอบแทนใดๆ ผู้สอนเปี่ยมไปด้วยเมตตาธรรม กอปรด้วยคุณธรรมสูงยิ่ง ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ครูจึงได้รับการยกย่องเป็นปูชนียบุคคล รวมทั้งยังจัดให้อาชีพครูเป็นวิชาชีพ (professional) ที่สังคมยกย่องและมีสถานะพิเศษ ซึ่งการจะเป็นวิชาชีพได้นั้น บุคคลที่จะประกอบอาชีพต้องได้รับการศึกษาในระดับสูง มีความรู้ความประพฤติ มีคุณธรรม มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ มีความเป็นอิสระในการประกอบอาชีพโดยใช้สติปัญญาไตร่ตรอง และให้บริการแก่สังคมและวิชาชีพนั้นต้องไม่เข้าซ้อนกับสาขาวิชาชีพอื่น (ธีรศักดิ์ อัครบวร. 2542; อุทุมพร จามรมาน. 2537; ไกรนุช ศิริพล. 2531)

จากแผนพัฒนาการศึกษาของชาติฉบับที่ 11 (2552-2559) ได้ระบุถึงความสำคัญของวิชาชีพครูในแผนการศึกษาชาติฉบับปรับปรุง

(2552-2559) ว่าจะต้องผลิตและพัฒนาครู ณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรมและคุณภาพชีวิตที่ดี เนื่องจากผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมาพบปัญหาด้านการผลิตครู ณาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถและปริมาณ เนื่องจากนโยบายการจำกัดอัตรากำลังคนภาครัฐ รวมทั้งการใช้มาตรการจูงใจให้ข้าราชการเกษียณอายุราชการ ก่อนกำหนดตั้งแต่ปี 2543 ทำให้สูญเสียอัตราครูไปจำนวนหนึ่ง อีกทั้งบัณฑิตครูศาสตร์/ศึกษาศาสตร์บางส่วนที่จบการศึกษาแล้วไม่เป็นครู ครูสอนไม่ตรงวุฒิ และการขาดแคลนครูในบางพื้นที่ ทำให้เกิดความขาดแคลนครูในภาพรวม ประกอบกับในด้านการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครู พบว่าผู้เลือกคณะครูศาสตร์/ศึกษาศาสตร์เป็นอันดับท้าย ๆ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559) การที่บุคคลมีเจตคติต่ออาชีพครูแตกต่างกันออกไป สืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว สภาพสังคมมีแนวโน้มจะเป็นไปในรูปแบบของธุรกิจมากขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อสถานภาพอาชีพครูมากขึ้น โดยเฉพาะประสิทธิภาพการสอน และปัญหาด้านความก้าวหน้าของครู เมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่นๆ เช่น แพทย์ วิศวกร ทนายความ หรือสถาปนิก อาชีพครูในทัศนะของบุคคลอื่นมองเห็นว่ายังด้อยอยู่มาก

ความแตกต่างของสังคมทำให้มีเจตคติที่ไม่ดีต่อสถานภาพอาชีพครู ครูมักถูกวิจารณ์ไปในแง่ว่าคุณภาพต่ำ ขาดความรับผิดชอบ ไม่มีจรรยาบรรณ วินัยหย่อนยาน และครูคือผู้บอกหนังสือ ทั้งที่ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการศึกษาก็คือ “ครู”

เน้นความเป็นวัง ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

ในอดีตโรงเรียนมีหน้าที่เพียงสอนเด็กให้รู้เนื้อหาวิชาเท่านั้น คนทั่วไปจึงเชื่อว่าใครก็ตามที่มีความรู้ความสามารถก็สอนได้ แต่ในปัจจุบันการศึกษาไม่เพียงแต่ให้คนมีความรู้ความสามารถเท่านั้น แต่หมายถึงผลทางการศึกษาจะต้องให้ผู้เรียนสามารถใช้ชีวิตที่ดีขึ้น และดำรงตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ครูจึงเป็นผู้ที่มีหน้าที่พัฒนาคนโดยตรง การที่จะค้นหาลักษณะการเป็นครูที่ดีมีการตื่นตัวเป็นอันมากเนื่องมาจากการโจมตีว่าการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันการฝึกหัดครูขาดประสิทธิภาพจึงได้บุคคลที่มีเจตคติที่ไม่ดีต่ออาชีพครูหรือขาดอุดมการณ์ความเป็นครูอย่างแท้จริง เพื่อให้ชุมชนสามารถยกย่องอาชีพครูให้เป็นปูชนียบุคคล การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสาขาทางการศึกษาหรืออาชีพครูในปัจจุบันต้องทดสอบความถนัดทางวิชาชีพครู ซึ่งองค์ประกอบของแบบทดสอบความถนัดดังกล่าวมีอยู่หลากหลายตามแนวคิดของนักวิชาการ อรุณี อ่อนสวัสดิ์และคณะ (2552) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของความถนัดในวิชาชีพ พบว่า ความถนัดทางวิชาชีพครูมี 2 องค์ประกอบหลัก คือ องค์ประกอบหลักความรู้ความสามารถ และองค์ประกอบหลักคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือบุคลิกภาพ ในขณะที่แบบทดสอบวิชาชีพครู (Assessment of Professional Teaching: APT) พบว่าแบบทดสอบมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ความรู้พื้นฐานด้านการจัดการศึกษา การวางแผนการสอน การจัดการชั้นเรียน ความเชี่ยวชาญและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ศิลปะด้านภาษา และเทคโนโลยีทางการศึกษา

ในฐานะที่ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษาด้านการวัดผลการศึกษา และงานปัจจุบันก็มีส่วนเกี่ยวข้อง

ด้านการพัฒนาแบบวัดชนิดต่าง ๆ ทั้งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความถนัดทางการเรียน แบบวัดด้านเจตคติต่าง ๆ เห็นว่าการพัฒนาแบบวัดความสามารถทางวิชาชีพยังมีอยู่น้อยมาก ทั้งที่เป็นสิ่งจำเป็นในคัดกรองบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพเฉพาะทางเพื่อเข้าสู่งานประกอบอาชีพในสายงานนั้น และด้วยเหตุที่ผู้วิจัยทำงานอยู่ในสถาบันการศึกษาที่มีการผลิตครูมาตั้งแต่ในอดีตจึงเห็นว่าประเทศไทยน่าจะมีแบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครูที่เป็นมาตรฐานเพื่อนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินคุณภาพผู้เรียน รวมถึงผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว จึงได้ดำเนินการวิจัยเรื่องนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งแบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครูที่สามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งในด้านการประเมินผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างแบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครู สำหรับประเมินระดับความสามารถด้านวิชาชีพครูของผู้ที่กำลังศึกษาและสำเร็จการศึกษา สาขาทางการศึกษา
2. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครูที่สร้างขึ้น
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ในการแปลความหมายคะแนน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครู ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

เน้นความเป็นวัฏ ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีที่เรียนในหลักสูตรวิชาชีพครูและไม่ใช่หลักสูตรวิชาชีพครูของสถาบันอุดมศึกษาในปีการศึกษา 2557

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้การสุ่มแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิผสมกับการสุ่มแบบกลุ่ม (Stratified cluster sampling) โดยแบ่งจังหวัดทั้งหมดออกตามภาค ภูมิภาคสุ่มได้แก่ ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ แล้วสุ่มจังหวัดจากแต่ละภาค

ขั้นที่ 2 ในแต่ละจังหวัดเลือกมหาวิทยาลัย/สถานศึกษาที่สอนวิชาชีพครูมา 1 แห่ง เป็นการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling)

ขั้นที่ 3 ในแต่ละสถานศึกษาสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

เมื่อสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนข้างต้น จะได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 2 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างสำหรับการหาคุณภาพเครื่องมือ เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 990 คน ประกอบด้วย

1.1 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการหาค่าอำนาจจำแนก ค่าความสอดคล้องของข้อคำถาม และค่าความเชื่อมั่น ได้แก่ นิสิตที่ศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 624 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงสภาพ ได้แก่ นิสิตที่ศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 254 คน ที่ไม่ได้ศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 86 คน และนักศึกษาที่ไม่ได้ศึกษาวิชาชีพครู

จำนวน 112 คน ในจำนวนนิสิตที่ศึกษาวิชาชีพครู 254 คน แบ่งเป็นนิสิตชั้นปีที่ 4 จำนวน 112 คน และนิสิตชั้นปีที่ 5 จำนวน 142 คน

2. กลุ่มตัวอย่างสำหรับการสร้างเกณฑ์ปกติ ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีด้านการศึกษ ของสถาบันอุดมศึกษาทุกภูมิภาค ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 1,563 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครูที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีลักษณะเป็นแบบวัดชนิดสถานการณ์ 3 ตัวเลือก ซึ่งสถานการณ์ที่กำหนดให้นั้นมีคำตอบหรือทางเลือกที่จะตอบ 3 แบบ ให้ผู้ตอบระบุว่าสิ่งใดที่คิดจะทำเมื่อประสบเหตุการณ์นั้น ๆ โดยให้ตัดสินใจว่า จะเลือกลำดับแรกซึ่งสามารถแก้ปัญหาหรือเป็นวิธีที่ดีที่สุด ลำดับที่สองคือการแก้ปัญหาที่สามารถใช้ได้รองลงมา และลำดับสามซึ่งอาจจะเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่อาจจะได้ผลน้อยที่สุด ดังตัวอย่างสถานการณ์ที่ 0 ในวันสอบปลายภาคเรียนวิชาหนึ่งซึ่งใช้เวลาสอบ 1 ชั่วโมง 30 นาที ซึ่งครูจนวลบอกไว้ก่อนการสอบว่าจะไม่ให้เข้าสอบหากมาสายเกินกว่า 30 นาที แต่ตนเองมาถึงห้องสอบสายเกินกว่า 1 ชั่วโมง

หากท่านเป็นครูจนวล ท่านจะทำอย่างไร	คำตอบท่านตัดสินใจเลือก		
	ลำดับหนึ่ง	ลำดับสอง	ลำดับสาม
1. อนุญาตให้เข้าสอบแต่ให้เวลาสอบเท่าที่เหลืออยู่คือ 30 นาที		✓	
2. อนุญาตให้เข้าสอบและให้เวลาสอบ 1 ชั่วโมง 30 นาที			✓

เน้นความเป็นวัง ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

3. ไม่อนุญาตให้เข้า สอบให้เป็นไปตาม ข้อตกลงไว้แต่ต้น	✓		
--	---	--	--

จากสถานการณ์ข้างต้น หากผู้ตอบเห็นว่าการไม่อนุญาตให้เข้าสอบจะเป็นการตอบโจทยได้ดีที่สุดให้เลือกเป็นลำดับแรก และเห็นว่าหากให้เข้าสอบโดยใช้เวลา 30 นาทีเป็นสิ่งที่ผู้ตอบคิดว่าเป็นการแก้ปัญหาหรือลงมาก็ให้เลือกเป็นลำดับสอง ส่วนการอนุญาตให้เข้าสอบเต็มเวลาเป็นสิ่งที่ผู้ตอบคิดว่าจะเลือกทำเป็นลำดับสุดท้าย

การให้คะแนนนั้นใช้การพิจารณา 2 เกณฑ์ ได้แก่

1. เกณฑ์น้ำหนักของลำดับที่เลือก ถ้าผู้ตอบเลือกเป็นอันดับแรกจะมี 3 คะแนน เลือกเป็นลำดับสองจะมี 2 คะแนน และเลือกลำดับสามจะมี 1 คะแนน

2. เกณฑ์น้ำหนักประจำตัวเลือกคือ 1, 2 และ 3 โดยที่ตัวเลือกที่ถูกต้องหรือเหมาะสมที่สุดจะมีน้ำหนักประจำตัวเลือกเป็น 3 หากตัวเลือกถูกต้องหรือเหมาะสมรองลงมาจะมีน้ำหนักประจำตัวเลือกเป็น 2 และ 1 ตามลำดับ

การคิดคำนวณคะแนนจะต้องใช้ทั้ง 2 เกณฑ์มาคำนวณร่วมกัน ตัวอย่างเช่น ถ้าผู้ตอบเลือกตัวเลือกที่มีน้ำหนักประจำข้อเป็น 3 เป็นตัวเลือกแรก จะมีคะแนนเท่ากับ 3×3 และเลือกตัวเลือกที่มีน้ำหนักประจำข้อเป็น 2 เป็นตัวเลือกที่ 2 จะมีคะแนนเท่ากับ 2×2 และเลือกตัวเลือกที่มีน้ำหนักประจำข้อเป็น 1 เป็นตัวเลือกสุดท้าย จะมีคะแนนเท่ากับ 1×1 ซึ่งเมื่อรวมคะแนนทั้งหมดแล้ว ผู้ตอบคนนี้จะได้คะแนนของข้อคำถามนี้เป็น 14 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ติดต่อบริษัทที่มีความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษาที่มีการผลิตบัณฑิตวิชาชีพครูที่ผู้วิจัยมีเครือข่ายอยู่ในทุกภูมิภาค โดยจัดส่งแบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครูทางไปรษณีย์ให้เครือข่ายจัดส่งสอบ

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มคะแนนสูงและคะแนนต่ำ โดยใช้สถิติเชิงเปรียบเทียบที่ (t-test)

2. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดที่สร้างขึ้นด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Coefficient)

3. วิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของข้อคำถามโดยใช้วิธีวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนประจำข้อกับคะแนนรวมของแต่ละข้อประกอบ (item-total correlation)

4. วิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงสภาพ ซึ่งผู้วิจัยจะใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงเปรียบเทียบที่ (t-test) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาวิชาชีพครู กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ศึกษาวิชาชีพครู และกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 4 กับกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 5

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานการณ์และตัวเลือกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 39 สถานการณ์ ผ่านเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC : Index of Item Objective Congruence) จำนวน 33 ข้อ เนื่องจากแต่ละสถานการณ์มีความยาว ผู้วิจัยจึงคัดเลือก

เน้นความเป็นวัง ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

สถานการณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ เพียงคุณลักษณะ 5 ข้อ รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ

2. ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของทั้ง 30 สถานการณ์ที่วิเคราะห์ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Coefficient) มีค่าเท่ากับ .731 ส่วนการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องภายใน เพื่อตรวจสอบคุณภาพรายข้อว่าข้อคำถามหรือสถานการณ์แต่ละข้อวัดคุณลักษณะเดียวกันหรือไม่ ผู้วิจัยตรวจสอบโดยใช้วิธีวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนประจำข้อกับคะแนนรวมของแต่ละคุณลักษณะ (item-total correlation) พบว่าสถานการณ์ทั้ง 30 สถานการณ์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมในแต่ละคุณลักษณะ อยู่ระหว่าง .338 ถึง .626 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

3. การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกด้วยการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มีคะแนนสูงและกลุ่มที่มีคะแนนต่ำด้วยการวิเคราะห์สถิติเปรียบเทียบที (t-test) พบว่า มีข้อคำถามหรือสถานการณ์ที่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ได้คะแนนสูงและคะแนนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่แสดงว่าสามารถจำแนกผู้ตอบที่มีความสามารถทางวิชาชีพครู และผู้ตอบที่ไม่มีความสามารถทางวิชาชีพครูหรือมีความสามารถน้อย จำนวน 27 ข้อ ยกเว้นสถานการณ์หรือข้อคำถามที่ 7, 16 และ 28 ที่คะแนนเฉลี่ยรายข้อระหว่างกลุ่มที่ได้คะแนนสูงและคะแนนต่ำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การวิเคราะห์หาหลักฐานเพื่อยืนยันคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิง

สภาพ (Concurrent validity) ผู้วิจัยทดสอบสองครั้งโดยการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่เรียนวิชาชีพครูและกลุ่มที่ไม่ได้เรียนวิชาชีพครู และการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่กำลังศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 และกลุ่มที่กำลังศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 4 พบว่า ในภาพรวมนั้นผู้ที่ศึกษาวิชาชีพครูมีคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครูสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้ศึกษาวิชาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกลุ่มที่กำลังศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครูสูงกว่ากลุ่มที่กำลังศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. คะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 330 – 419 สามารถแปลงเป็นคะแนนที่ปกติเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบระหว่างบุคคลได้โดยมีค่าคะแนนที่ตั้งแต่ 3.04 – 73.90

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาทำให้ได้แบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครูที่ตรงตามกรอบการสร้างที่กำหนดไว้ แต่ทั้งนี้คุณลักษณะของ Bonni Gourmeau (2005) ก็ยังนับว่าแตกต่างจากคุณลักษณะอื่นที่เคยศึกษา เพราะการศึกษาคคุณลักษณะในกรณีที่เปรียบเทียบกับคุณลักษณะ/บุคลิกภาพที่วิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับความถนัดทางวิชาชีพครู ของอรุณี อ่อนสวัสดิ์และคณะ (2552) ซึ่งจะเห็นถึงความแตกต่างของกรอบแนวคิดทั้งสองแบบ เพราะเห็นได้ว่ากรอบแนวคิดเดิมที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพครูจะเน้นที่ตัวบุคคลหรือครูเป็นหลัก โดยกำหนดคุณลักษณะว่าต้องเป็นอย่างไร เช่น ต้องประพฤติตนดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละ ฯลฯ

เน้นความเป็นวัง ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

ซึ่งล้วนแต่เป็นการฝึกฝนตนเอง แต่กรอบแนวคิดของ Gourneau จะเน้นถึงการส่งมอบหรือส่งสารไปให้กับผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นที่ “คนอื่น” มากกว่าตนเอง เช่น เมตตาผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น แบ่งปันความรู้ให้ผู้อื่น ส่งเสริมให้คนอื่นมีความคิดสร้างสรรค์ ฯลฯ นับเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ของการมองคุณลักษณะวิชาชีพครู ซึ่งนับว่าสอดคล้องกับธรรมชาติของอาชีพครู เนื่องจาก “ครูคือผู้ให้” ดังนั้นกรอบแนวคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนาแบบวัดในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเชื่อมั่นว่าเหมาะสมกับอาชีพครูอย่างแท้จริง

2. กลุ่มที่กำลังศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครูสูงกว่ากลุ่มที่กำลังศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิเคราะห์ที่ได้นี้ แสดงให้เห็นถึงผลจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มที่กำลังศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 ซึ่งสนับสนุนงานวิจัยของทัศนีย์ ศุภเมธี (2535) ที่พบว่า นักศึกษาครูหลังผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแล้ว จะมีเจตคติต่อวิชาชีพครูและคุณลักษณะความเป็นครูดีขึ้น นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของเอกภูมิ จันทรวงศ์, ขาตรี ฝ่ายคำตา และวรรณทิพา รอดแรงคำ (2555, มีนาคม – เมษายน) ที่ได้ศึกษาสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูหลักสูตรการผลิตครู 5 ปี: รายวิชาการสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครู พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจมากในด้านการวางแผนการจัดประสบการณ์วิชาชีพและการดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพ และมีการรับรู้ในระดับมากเกี่ยวกับปริมาณการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและลักษณะความเป็นครูที่เกิดขึ้นจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ งานวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นประโยชน์ที่สำคัญที่ผู้ที่ศึกษา

วิชาชีพครูได้รับเมื่อผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนั้นผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนว่ากลุ่มที่กำลังศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครูสูงกว่ากลุ่มที่กำลังศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเป็นผลการศึกษาที่ตรงตามสภาพความเป็นจริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

การประเมินความสามารถทางวิชาชีพครูนั้นไม่เพียงแต่เป็นการประเมินคุณลักษณะเท่านั้น การประเมินความสามารถทางวิชาการก็นับเป็นสิ่งที่สำคัญ ดังนั้นผู้วิจัยจึงหวังให้แบบวัดความสามารถทางวิชาชีพครูที่พัฒนาขึ้นนี้เป็นส่วนประกอบหนึ่งของการประเมินความสามารถทางวิชาชีพ เนื่องจากคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องมีอยู่ในตัวคนเป็นครูแล้ว ความสามารถด้านอื่นก็มีความสำคัญไม่ด้อยไปกว่ากัน เช่น ความสามารถด้านการสอน ความสามารถทางภาษาและการสื่อสาร ฯลฯ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

สำหรับนักวิจัยหรือผู้ที่ต้องการศึกษาวิจัยเรื่องความสามารถทางวิชาชีพครูนั้น ควรต้องศึกษาทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยอื่นสนับสนุนเนื่องจากรายงานวิจัยนี้เป็นเพียงการศึกษาที่ยึดกรอบแนวคิดของบุคคลเพียงคนเดียว แต่ที่เลือกมาเพราะเห็นว่าแตกต่างจากที่เคยศึกษากันมาก่อน นักวิจัยอื่นอาจจะปรับหรือประยุกต์ความสามารถอื่นมาสนับสนุนหรือได้แย้ง เช่น ความสามารถทางวิชาการ เป็นต้น

เน้นความเป็นวัง ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

References

- Gourneau, B. (2005). "Five Attitudes of Effective Teachers: Implications for Teacher Training". **Essays in Education**. vol.13, p. 1-8.
- Illinois State Board of Education Illinois.(2014) **Certification Testing System STUDY GUIDE Assessment of Professional Teaching** Retrieved October 23, 2014, from http://www.icts.nesinc.com/PDFs/IL_field101-104_SG.pdf
- Archkarabavorn, T. (1999). **A teacher**. 3rd edition. Bangkok: polpim.
- Jamornmarn, U.. (1994). **The research of teachers**. Chulalongkorn University.
- Jantarakantee, E., Faikhamta, C. and Roadrangka, V. (2012).The State of Field Experience Management in Five-Year Teacher Education Program: A Case of Observation and Teaching Practice Course. **Journal of Humanities and social sciences Mahasarakham University** 31(2): 150-165.
- Onsawat, A; et al.. (2009). **Synthesis Elements of professional aptitude**. Research funded by the National Institute of Educational Testing Service (Public Organization). Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education. (2016). **Education Development Plan of the Ministry of Education, Eleventh Edition (2009-2016)**. Retrieved February 11, 2016, from http://www.tu.ac.th/org/ofreector/planning/m1_m1/m1_m11/05_plan.pdf
- Siripool, K. (2531). **The teachers**. The Department of Basic Education. Department of Education Teachers College Bgansomedeh University.
- Supametre, T. (1992). **Comparison."Attitude on teachers and teacher characteristics" of students before and after Field Experience**. Faculty of Education, Teachers College Thonburi. The research was funded by the Department of Teacher Education.